

V Міжнародної науково-методичної конференції
«Освітні вимірювання-2015.
Реформування зовнішнього незалежного оцінювання: методологія, модель, основні складові»
30 вересня - 2 Жовтня 2015, Одеса

Тези учасників конференції

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

USETI
ALLIANCE

Це видання стало можливим завдяки підтримці американського народу відповідно до Договору про співпрацю #121-A-13-00001 з Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору USAID чи Уряду США.

Зміст

ПРОБЛЕМА «ТРЕТЬОГО СЕРТИФІКАТУ», Авраменко О. В., Лупан І. В., Шевченко Н. Г.	7
ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ВЕБ-ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ, Андруховський А.Б.	9
РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ РОБОТИ РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЩОДО ПІДГОТОВКИ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ГАЛУЗІ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ, Анісімов А. Ю., Ремез Н. Д.	11
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ АДМІНІСТРУВАННЯ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ В РЕГІОНАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ, Анісімов А. Ю., Ремез Н. Д.	22
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ОСНОВИ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ” ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МАТЕМАТИКІВ, Ачкан В.В.	24
ПОЄДНАННЯ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ ТА НАВЧАННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗНО, Бархаєв Ю. П.	25
ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗНО, Бахрушин В.Є.	27
ПРОБЛЕМИ СКЛАДНОСТІ ТЕСТІВ ЗНО З МАТЕМАТИКИ ТА ФІЗИКИ, Бахрушин В.Є.	28
МІЖНАРОДНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, Беззубова О. О.	30
ВСТАНОВЛЕННЯ КРИТЕРІАЛЬНОГО ПОРОГУ СКЛАВ/НЕ СКЛАВ НА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАННЯХ, Вакуленко Т. С.	32
ВИМІРИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ: ГАРАНТІЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ ЧИ ПЕРЕШКОДА УСПІХУ, Вашук О. П.	33
ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГУ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН, Войтович О.П., Сергієнко В.П.	38
УДОСКОНАЛЕННЯ МОНІТОРИНГУ РЕЗУЛЬТАТІВ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ, Войтович І.С.	40
НИЗЬКА КВАЛІФІКАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ У ГАЛУЗІ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ: ЦІНА ПОМИЛКИ, Врублевська О.В.	42
ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ У ФОРМАТІ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЯК ПІДСУМОК ЗАВЕРШЕННЯ КОЖНОГО З ЕТАПІВ НАВЧАННЯ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ, Горбенко-Хвастунова М. М., Останкіна О. В.	44
НОВІ ЗАСОБИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І ВІДБОРУ ЕКЗАМЕНАТОРІВ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ВІДКРИТОЇ ЧАСТИНИ ТЕСТУ ЗНО (З ДОСВІДУ РОБОТИ ЛЬВІВСЬКОГО	

РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ), Даньків Я.Я., Милянник А.І., Юрченко А.А.....	46
ПРОГРАМА СЕМІНАРУ-ТРЕНІНГУ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ТА ПРАВИЛА АДМІНІСТРУВАННЯ МОНИТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ" В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ, Дем'яненко О.О.	48
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЯК ОДИН ІЗ КЛЮЧОВИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ, Джурило А.П.	50
ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ, А.О. Дичко, І.С. Єремеєв....	52
ЗОВНІШНЕ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОГРАМА, Жук Ю.О.....	54
ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗНО, Жумик Л.В.....	55
ПІДГОТОВКА ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З ФІЗИКИ: ПОГЛЯД УЧИТЕЛЯ, Засєкіна Т.М.	56
З ДОСВІДУ РОЗРОБКИ ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТРА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ», Ізбаш С. С., Воровка М. І.....	58
УЧИТЕЛЬ & ТЕСТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ: ДОСЛІДЖЕННЯ В МАСШТАБІ РЕГІОНУ, Кабан Л. В... 63	
ТЕХНОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НВП ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В ONLINE РЕЖИМІ, В. О. Киричук	65
АДАПТИВНИЙ МОНИТОРИНГ У ЛОКАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ, Ковальчук Г.О.....	68
НА ШЛЯХУ ДО СТВОРЕННЯ ЦІЛІСНИХ СИСТЕМ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ: СУЧАСНА ПАРАДИГМА ДОКАЗОВО-ОРІЄНТОВАНОГО ОЦІНЮВАННЯ, Ковальчук Ю.О.	71
ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ ПОГЛИБЛЕНОГО РІВНЯ НА ЗНО З ЛІТЕРАТУРИ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ, Ковбасенко Ю. І.	73
НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ І МОНИТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ, Ковтунець В. В.	75
СПЕЦИФІКА КОМП'ЮТИРОВАНИХ АДАПТИВНИХ ТЕСТІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ, Кожевникова А. В.	77
«СТАТИСТИЧНИЙ ЛІКНЕП» ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ: ЩО МОЖЕ ДАТИ ВЧИТЕЛЄВІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ, Козленко О.Г.	79
ДВОРІВНЕВІ ТЕСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВІДБОРУ АБІТУРІЄНТІВ ІЗ ПРОФІЛЬНИМИ ЗНАННЯМИ, Колотій Л.П.	81

МЕНТАЛЬНІ КАРТИ ЯК ЗАСІБ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ, Кочерга Є.В.	82
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОБУДОВИ СИСТЕМИ МОНИТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ЦЕНТРІВ СФЕРИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, Литвиновський Є.Ю., Михайлов В.М., Талан І.С.	84
ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ, РОЗВИТОК, Лісова Н. І.	86
МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДОСЛІДЖЕННЯ УПЕРЕДЖЕНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАВДАНЬ ТЕСТУ У РІЗНИХ ГРУПАХ, Лісова Т.В.	88
ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗНО У ЗАРУБІЖЖІ, Локшина О.І.	91
ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ТЕСТІВ ЗНО У ВИМІРЮВАННІ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, Ломакович С. В.	92
ВИМІРЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗНЗ, Лунячек В. Е., Лунячек Н. О.	94
АНАЛІЗ ВПЛИВУ СТРУКТУРИ ТЕСТУ ТА ХАРАКТЕРИСТИК СИСТЕМИ ВИМІРЮВАННЯ ЗНАНЬ НА ЯКІСТЬ ВІДБОРУ АБІТУРІЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТИМИ ЗНО, Любчик Л.М., Грінберг Г.Л.	95
МЕТОДИКА ОБЧИСЛЕННЯ ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ПРИ ФОРМУВАННІ КОМПЛЕКСНОГО ПОКАЗНИКА ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ АБІТУРІЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТИМИ ЗНО, Сокол Є.І., Товажнянський Л.Л., Любчик Л.М.	97
ТЕСТ ЗАГАЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: НОВИЙ ПОГЛЯД НА СТАРУ ПРОБЛЕМУ, Ляшенко О.І.	99
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРАНТІВ ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ, Макаренко О. Л.	101
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ОСВІТНІХ ВИМІРЮВАНЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В АГРАРНИХ ВНЗ, Макодзей Л.І.	103
ВЛАСНЕ ВИСЛОВЛЕННЯ: ВИКЛИКИ ТЕМИ, ОЦІНЮВАННЯ, МЕТОДИКИ, Мамчич І. П. ...	105
МІЖНАРОДНІ ЕКЗАМЕНИ З ОЦІНКИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, Маслова Т. Б.	106
ВИЗНАЧЕННЯ ПОРОГОВОГО БАЛУ ЗНО. ПЛЮСИ І ПРОПОЗИЦІЇ. З ДОСВІДУ РОБОТИ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКСПЕРТНИХ ГРУП, Милянник А.І.	108
ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯК ЗОВНІШНІЙ ЧИННИК ЯКОСТІ ПРОЦЕДУР ЗНО, Мукомел Н.А.	109

ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯК ЗОВНІШНІЙ ЧИННИК ЯКОСТІ ПРОЦЕДУР ЗНО, Мукомел Н.А.	119
СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОДЕСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЇЇ ІНТЕГРАЦІЯ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ, Трішин Ф.А., Мураховський В.Г.	120
МІСЦЕ, РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ АНКЕТУВАННЯ У ПОРІВНЯЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, Науменко С. О.	122
СИНТАКСИЧНІ МОДЕЛІ УМОВ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМАТІ ЗНО, Омельчук С. А.	125
СПОСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ІСПИТУ ЗНО З ФІЗИКИ, Работкіна О. В.	127
МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗНО, Раков С.А., Гудзинський В.Є., Костарев Д.Б.	128
ВИРІВНЮВАННЯ БАЛІВ ЗНО РІЗНИХ РОКІВ ТА АНАЛІЗ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕРАХУВАННЯ У НОВУ ШКАЛУ ОЦІНЮВАННЯ, Раков С.А., Мазорчук М.С.	130
ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ ПРИ ПЕРЕВІРЦІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, Рибченко Т.М.	132
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАГІСТРАТУРИ З ОСВІТНИХ ВИМІРЮВАНЬ, Сергієнко В.П., Кухар Л.О.	134
ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ, ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ, Стрижак О.Є.	138
ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ У КОНТЕКСТІ ЯКОСТІ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ, Стучинська Н.В.	140
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ТЕСТУ ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, Терещенко В. М.	142
«ОСВІТОМЕТРІЯ (ОСВІТНІ ВИМІРЮВАННЯ)»: НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА З ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ, Тригуб І. І.	144
КОНТЕКСТНЕ ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЗНО, Тригуб І. А.	146
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ МОВНОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ, Українська О.О.	147
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ У ПРОЦЕСІ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ, Цуруль О. А.	149
ТЕСТУВАННЯ РІЗНИХ СТАВОК: АНАЛІЗ ЗАВДАНЬ ТА ЇХНІХ ХАРАКТЕРИСТИК, Шаламов Р. В., Григорович О. В., Морщавка Ю. О.	152

ПРО НАВЧАННЯ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ СТВОРЕННЯ ЯКІСНИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ У СИСТЕМІ ЇХ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ, Школьний О. В.	154
ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОГО ТЕСТУВАННЯ У КОНТЕКСТІ МАГІСТЕРСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, Халецька З. П., Яременко Л. І., Яременко Ю. В., Кендюхова А. А.	155

**ПРОГРАМА СЕМІНАРУ-ТРЕНІНГУ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО
ОЦІНЮВАННЯ ТА ПРАВИЛА АДМІНІСТРУВАННЯ
МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ" В УМОВАХ ЗАКЛАДУ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ, Дем'яненко О.О.**

КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти»,
м. Біла Церква Київської обл.
ozaika@ukr.net

Проблеми оцінювання якості освіти та ефективної організації моніторингових досліджень у галузі освіти роками не втрачає своєї актуальності. Особливо загострюємо увагу на проблемах інституційного і кадрового забезпечення моніторингових досліджень. Ще в 2011 році МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» оприлюднила ґрунтовний аналіз створюваної системи моніторингу якості освіти в Україні. Зокрема, йдеться про дефіцит в Україні кваліфікованих спеціалістів з проблем оцінювання якості освіти та педагогічних вимірювань [1, С.92]. На наш погляд, на етапі гострих дискусій щодо міри взаємодії й рівня залежності інституцій – адміністраторів таких моніторингових досліджень – проблема інформаційного та навчально-методичного забезпечення діяльності педагогів в умовах закладу післядипломної педагогічної освіти (далі – ППО) є одним із шляхів вирішення наявної проблеми.

За час розвитку системи ЗНО та проведення низки моніторингових досліджень за різними освітніми напрямами працівниками закладів ППО набуто значний практичний досвід підготовки освітніх експертів та адміністраторів. Здійснювалася й поетапна підготовка науково-педагогічних працівників інституту і освітян області з основ педагогічного оцінювання, педагогів – до використання тестових методик у навчально-виховному процесі (зокрема, за міжнародним проектом TRAST "Справедливе оцінювання" програми TEMPUS/ TACIS Європейської комісії) []. Реалізація поставлених завдань в умовах закладу ППО відбувається як на курсах, так і в ході проведення навчальних тренінгів, семінарів, нарад. Проте фрагментарність пропонованого навчання в контексті фахового підвищення кваліфікації формує слабку мотивацію освітян.

Гостра потреба у кваліфікованих педагогах, обізнаних у питаннях організації та проведення моніторингу якості освіти, основах педагогічного оцінювання, спонукала наш заклад в області створити програму цілеспрямованого навчання представників регіональної системи освіти – керівних, методичних і педагогічних. Тема короткотермінових 3-денних курсів, розроблених у контексті порушеної проблеми, – "Основи педагогічного оцінювання та правила адміністрування моніторингових досліджень". Очікувані цілі – здобуття освітянами знань для створення і використання тестів навчального призначення, набуття вмінь і навичок проведення інструктажу-підготовки педагогів до проведення моніторингових досліджень. Завдання програми: надати психолого-педагогічну, навчально-методичну і технологічну допомогу у проведенні моніторингу на місцях; координувати роботу в регіоні з підготовки адміністраторів моніторингових досліджень; формувати у педагогів навички створення критеріального навчального тесту «за матричним принципом» на основі змісту шкільних програм; засвоїти правила складання тестових завдань та їх використання в шкільній практиці.

Суб'єктами навчальної взаємодії при цьому можуть бути: педагоги, працівники відділів освіти, методисти, які мотивовані формувати отримати навички адміністрування та педагогічного оцінювання у ході проведення моніторингу. За замовленнями формуються 2 групи учасників програми занять: а) ті, хто проводять та інструктують моніторинг; б) ті, хто використовують тестові завдання, складають предметні тести, аналізують навчальні досягнення, оцінюють результати. Завершується навчання створенням колективного (групового) проекту та його захисту.

Програма успішно апробована в Київській області. Сертифіковані педагоги є учасниками експертно-аналітичних заходів програми розвитку регіональної системи освіти. За час її апробування укомплектовано для навчання теоретичні і напрацьовано власні практичні матеріали [2;3], роздавальний матеріал, схеми і таблиці, презентації тощо.

Література

1. Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні / МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти»; [І. І. Бабин, Л. М. Гриневич, І. Л. Лікарчук та ін.]; за заг. ред. І. Л. Лікарчука. – К.: МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти»; Х.: Факт, 2011. – 96 с.
2. Дем'яненко О.О. Зміст та організація психолого-педагогічного моніторингу в початковій школі: навч.-метод. посібник (з електронним додатком) / Дем'яненко О.О., Татаринцева Т.В.– Біла Церква : КОІПОПК, 2007. – 68с. – Бібліогр.: с. 48-50.
3. Організація моніторингу якості освітньої діяльності у загальноосвітньому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / автори та уклад. О.О. Дем'яненко, Н.М. Ревуцька. – Біла Церква: КОІПОПК. – 2009. – 72с.